

FEDERAAL AGENTSCHAP VOOR NUCLEAIRE CONTROLE

[C – 2023/30390]

22 DECEMBER 2022. — Koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 17 oktober 2011 betreffende de fysieke beveiliging van het kernmateriaal en de nucleaire installaties

VERSLAG AAN DE KONING

Sire,

Wij hebben de eer ter ondertekening van Uwe Majesteit een ontwerp van koninklijk besluit voor te leggen tot wijziging van het koninklijk besluit van 17 oktober 2011 betreffende de fysieke beveiliging van het kernmateriaal en de nucleaire installaties.

Dit ontwerpbesluit heeft hoofdzakelijk tot doel de verplichtingen voor de exploitanten van nucleaire installaties op het gebied van de interventie ("response") vast te stellen.

Twee teksten in het bijzonder, met een zeer verschillend statuut, regelen immers de rol van de politiediensten bij de beveiliging van nucleaire installaties; het gaat enerzijds om de wet van 12 november betreffende de beveiligingsassistenten en -agenten van politie en tot wijziging van sommige bepalingen met betrekking tot de politie (de zogenoemde "DAB-wet"), en anderzijds omzendbrief OOP36bis van 15 april 2019 van de Minister van Binnenlandse Zaken, betreffende de veiligheid van de nucleaire installaties, waardoor de omzendbrief OOP36 van 6 augustus 2002 wordt opgeheven en vervangen.

Door de initiële omzendbrief van 2002 te actualiseren, blijft de omzendbrief OOP36bis gebaseerd op het concept van protocolakkoorden tussen enerzijds de overheid en de politiediensten en anderzijds de exploitant van de te beschermen nucleaire installatie. Aangezien de geadresseerden van de ministeriële omzendbrief in hoofdzaak de betrokken overheidsinstanties en politiediensten zijn en de zogenaamde “DAB-wet” in hoofdzaak betrekking heeft op de politiediensten, moest er worden voorzien in verplichtingen voor de nucleaire exploitant en dienden deze in een ander rechtsinstrument te worden gepreciseerd. Dit is een van de hoofddoelen van dit besluit.

Het ontwerpbesluit bepaalt zo een aantal verplichtingen voor de exploitant van de nucleaire installatie op het gebied van de respons op “agressies” (in de zin van het koninklijk besluit m.b.t. de fysieke beveiliging) en de samenwerking met de politiediensten in de nieuwe wettelijke en reglementaire context die hoofdzakelijk wordt beschreven door de zogenaamde “DAB-wet”, alsook door de omzendbrief OOP36bis.

De ontwerpbepalingen hebben hoofdzakelijk betrekking op:

- de samenwerking met de politiediensten via tests en oefeningen (ontwerp art. 6 § 8 en § 9);
- de samenwerking bij het afsluiten van een samenwerkingsprotocol (ontwerp art. 6bis);
- de samenwerking voor de uitvoering van een samenwerkingsprotocol (ontwerp art. 6);
- de opleiding en de uitrusting van de interventiediensten (ontwerp art. 6quater);
- het verstrekken van informatie die moet worden uitgevoerd in geval van een agressie (ontwerpartikel 14bis).

Het ontwerpbesluit beoogt tevens de procedure voor het beheer van wijzigingen die aan de installatie of aan het nucleair vervoerbedrijf moeten worden aangebracht, in het bijzonder aan het systeem voor fysieke beveiliging of het algemeen beveiligingssysteem, te vervolledigen en te preciseren.

Diverse andere wijzigingen worden ook aan het initieel besluit aangebracht.

Naast diverse updates en correcties kunnen tevens worden vermeld:

- verduidelijkingen, zoals deze met betrekking tot de bevestiging van de primaire verantwoordelijkheid van de exploitant, het regime van de afgevaardigde voor de fysieke beveiliging van de nucleaire installaties, zoals het nucleair vervoer (met name vanuit het standpunt van de criteria en modaliteiten voor zijn aanstelling, alsook de uiteenzetting van zijn opdrachten);
- verbeteringen bestemd om beter aan verschillende doelstellingen en beperkingen van een exploitant van een nucleaire installatie of een nucleair vervoerbedrijf te kunnen voldoen, zoals de invoering van een procedure voor de ontvankelijkheid van het dossier in het kader van de erkenningsprocedure, wijzigingen waardoor er meer coherentie wordt gewaarborgd met andere reglementaire bepalingen (zoals het koninklijk besluit dat het nucleair vervoer regelt);
- nieuwe regels en begrippen, hoofdzakelijk de expliciete eis van de invoering van een veiligheidscultuur, de opstelling van te volgen regels in geval van “agressie” en de wijzigingen van het regime voor de evaluatie van het fysiek beveiligingssysteem, zowel door de exploitant als door het Agentschap (bijvoorbeeld vanuit het oogpunt van de frequentie, evenals het in aanmerking nemen van de interface veiligheid/beveiliging).

Er werd zoveel mogelijk rekening gehouden met het advies van de Raad van State. De Raad van State heeft in het bijzonder bepaalde aspecten van de wettigheid van de regeling van de “primaire verantwoordelijkheid” van de exploitant en van de verantwoordelijkheid van de afgevaardigde voor de fysieke beveiliging onderzocht, met name de vraag hoe de verantwoordelijkheid van de exploitanten zich verhoudt tot de verplichtingen van de afgevaardigde voor de fysieke beveiliging.

Er wordt verwezen naar de verduidelijkingen die tijdens dit onderzoek werden gegeven en die in het advies van de Raad van State worden aangehaald.

De beoogde regeling heeft niet de bedoeling af te wijken van wettelijke bepalingen zoals artikel 18, eerste en tweede lid, van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten, die het stelsel van verantwoordelijkheid van de werknemers vaststelt, of zoals artikelen 50 tot 64 van de wet van 15 april 1994, betreffende de strafrechtelijke en administratieve sancties in geval van overtreding van de bepalingen van deze wet of haar uitvoeringsbesluiten. Het moet duidelijk zijn dat het ontwerp, door de primaire verantwoordelijkheid van de exploitant explicieter vast te stellen en door te stellen dat deze niet kan worden gedelegeerd, zeker niet bedoeld is om de effectieve of vervangende afgevaardigde voor de fysieke beveiliging vrij te stellen van mogelijke burgerlijke of strafrechtelijke aansprakelijkheid.

ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikel 1. a)

De definitie van agressie wordt aangevuld, hoofdzakelijk om onder deze term het begaan van inbreuken op te nemen die werden ingevoerd in het Strafwetboek, overeenkomstig de wet van 23 mei 2013 tot wijziging van het Strafwetboek om het in overeenstemming te brengen met het Internationaal Verdrag betreffende de bestrijding van daden van nucleair terrorisme, gedaan te New York op 14 september 2005, en met de Wijziging van het Verdrag inzake de Fysieke beveiliging van kernmateriaal, aangenomen te Wenen op 8 juli 2005 door de Conferentie van de Staten die partij zijn bij het Verdrag.

Artikel 1. b)

Het begrip nucleaire beveiligingscultuur wordt ingevoerd, verwijzend naar het grondbeginsel F van de Wijziging van het Verdrag inzake de Fysieke beveiliging van kernmateriaal (hierna VFBK/A). De voorgestelde definitie is grotendeels overgenomen van het begrip vermeld in de guide n° 7 "Nuclear Security Culture" van de IAEA in de Nuclear Security Series.

Art. 2.

In het oorspronkelijk koninklijk besluit was voorzien dat "De beveiliging van de externe perimeter van elke nucleaire installatie wordt verzekerd door bewakingsfirma's of interne bewakingsdiensten". Gezien de inwerkingtreding van de zogenaamde "DAB-wet" diende er uiteraard ook rekening te worden gehouden met de bevoegdheden en de rol van deze "DAB-eenheden" en een onderscheid te worden gemaakt tussen de verantwoordelijkheden van de exploitant en die van de interventiediensten. Aldus wordt in de nieuwe formulering tot uitdrukking gebracht dat de beveiliging van de externe perimeter wordt verzekerd door de interne bewakingsfirma's of -diensten, voor zover het de taken en verantwoordelijkheden van de exploitant betreft, te onderscheiden van deze van de interventiediensten (politie, DAB, leger, ...) aan wie ook taken m.b.t. de beveiliging van de externe perimeter kunnen worden toevertrouwd.

Art. 3.

Dit artikel behoeft geen bijzonder commentaar.

Art. 4.

Dit artikel behoeft geen bijzondere commentaar.

Art. 5.

Dit artikel behoeft geen bijzondere commentaar.

Art. 6.

In artikel 5 wordt voorgesteld de termen "tijdelijke opslag" te vervangen door deze van "onderbreking van transport" en te verwijzen naar "onderbrekingsplaats" en "onderbrekingsite".

Met deze wijzigingen kan de terminologie worden geharmoniseerd met deze die wordt gehanteerd in het koninklijk besluit van 22 oktober 2017 betreffende het vervoer van gevaarlijke goederen van de klasse 7.

Art. 7.

Dit artikel behoeft geen bijzondere commentaar.

Art. 8.

Er wordt voorgesteld om de vermelding "sabotage" op te heffen, mits "agressie" wordt vermeld en dit zodanig gedefinieerd wordt dat het sabotage kan omvatten.

Art. 9.

Het ontwerpartikel 6, § 4bis bepaalt de primaire verantwoordelijkheid van de exploitant inzake nucleaire beveiliging. Zoals de grondbeginselen van het VFBK/A het stellen, moeten de wet- en regelgeving de verantwoordelijkheden van de vergunde en erkende exploitanten bevestigen.

De voorgestelde formulering stelt dat de verantwoordelijkheid "in alle omstandigheden" geldt; dit concept moet als volgt worden begrepen: de verantwoordelijkheid die bij de exploitant ligt, bestaat er niet in het kernmateriaal in alle omstandigheden te beschermen, noch de installatie in alle omstandigheden tegen sabotage te beschermen. Ze bestaat er eerder in dat de reglementaire voorschriften in alle omstandigheden moeten worden toegepast; deze bestaan er in het kort in dat er een fysiek beveiligingssysteem wordt gecreëerd en dat dit systeem en zijn componenten in goede staat worden gehouden, met name via oefeningen, of door een samenwerking met de interventiediensten (in

geval van een aanval, sabotage, voorziet het koninklijk besluit bijvoorbeeld bepaalde meldingsverplichtingen). De redenen voor de vrijstelling van het gemeen recht zouden de exploitant beschermen in geval van diefstal of sabotage, voor zover hij aan zijn wettelijke verplichtingen heeft voldaan.

Er wordt hier verwezen naar de overwegingen supra (in fine van de algemene overwegingen van dit verslag) over de manier waarop rekening is gehouden met de opmerkingen van de Raad van State over de verhouding van de verantwoordelijkheid van de exploitanten en de verplichtingen van de afgevaardigde voor de fysieke beveiliging.

Art. 10, 1°)

Aangezien het concept van de primaire verantwoordelijkheid van de exploitant door het ontwerpartikel 6, § 4*bis* werd verduidelijkt, wordt de term "verantwoordelijkheid" die wordt gebruikt om de rol van de afgevaardigde voor de fysieke beveiliging te omschrijven, vervangen en opgenomen in het perspectief van deze primaire verantwoordelijkheid van de exploitant.

Art 10, 2°)

Het ontwerp vermeldt in artikel 6, § 5, 1e lid, de aspecten die het Agentschap in aanmerking moet nemen voor het goedkeuren van het voorstel tot aanstelling van de afgevaardigde voor de fysieke beveiliging.

Wat de specifieke opleidingen in de nucleaire beveiliging betreft, wordt in de formulering rekening gehouden met het beperkte aanbod van dergelijke opleidingen op dit ogenblik.

Het spreekt voor zich dat de nieuwe bepaling geen afbreuk doet aan reeds gedane aanstellingen, aangezien de ontwerpregelgeving van toepassing is op de toekomst.

Art. 11.

Het ontwerpartikel 6, § 5*bis* vermeldt de opdrachten van de afgevaardigde voor de fysieke beveiliging. Deze dienen te worden begrepen in het algemeen kader van de primaire verantwoordelijkheid van de exploitant.

De afgevaardigde voor de fysieke beveiliging, wanneer hij geen veiligheidsofficier is of lid van de dienst voor fysieke controle, streeft ernaar om in overleg met de houders van deze functies te handelen, wanneer de te behandelen kwesties ook betrekking hebben op de aspecten waarmee zij rekening moeten houden.

Art. 12, 1°)

Daar waar het oorspronkelijk besluit herhaaldelijk de verplichtingen van "de exploitant of de afgevaardigde voor de fysieke beveiliging" vermeldde, op het gevaar af dat het begrip "primaire verantwoordelijkheid" onduidelijk wordt, lijkt het nuttig de verwijzing naar de afgevaardigde voor de fysieke beveiliging te schrappen, met dien verstande dat de opdrachten van de afgevaardigde voor de fysieke beveiliging worden vastgesteld overeenkomstig het ontwerpartikel 6 § 5*bis*.

Dit is ook het doel van met name artikel 21.

Art. 12, 3°) en 4°)

Het lijkt noodzakelijk dat de regels die in geval van een agressie moeten worden gevolgd, worden vastgesteld en bekendgemaakt aan de personen die in de nucleaire installatie werken.

Het is uiteraard wenselijk dat de diverse maatregelen die in geval van nood moeten worden genomen, coherent zijn; daarom kan enkel worden gesuggereerd dat in het door de exploitant op te stellen ontwerp van instructies rekening wordt gehouden met alle relevante normen en aanbevelingen (bijvoorbeeld de "interne noodplannen" (INP) die zijn opgesteld overeenkomstig het koninklijk besluit van 16 februari 2006 betreffende de nood- en interventieplannen. Indien het INP en de bijbehorende instrumenten reeds bestaan, kan het nuttig zijn wanneer de exploitant de relevante informatie in deze documenten ter informatie toevoegt aan het ontwerp van instructies dat hij bij het Agentschap indient, overeenkomstig artikel 6, § 6, zoals gewijzigd. Het is immers waarschijnlijk dat deze informatie de inhoud van het ontwerp van instructies grotendeels kan rechtvaardigen.

Art. 13, 14, 15 en 16.

Er wordt verwezen naar het gedeelte van de algemene uiteenzetting m.b.t. OOP36*bis*.

Met betrekking tot artikel 13 (dat betrekking heeft op het ontwerp-artikel 6, § 8, tweede en derde zin), betreffende de samenwerking van de politiediensten bij de oefeningen, werd de tekst enigszins geherformuleerd naar aanleiding van opmerking nr. 6 van de Raad van State.

Art. 17.

Dit artikel behoeft geen bijzondere commentaar.

Art. 18.

In het ontwerpartikel 7, § 4bis wordt het begrip primaire verantwoordelijkheid van de exploitant van een vervoerbedrijf voor kernmateriaal ingevoerd, in navolging van deze van de exploitant van een nucleaire installatie (cf. ontwerpartikel 6, § 4bis).

Er wordt hier verwezen naar de overwegingen supra (in fine van de algemene overwegingen van dit verslag) over de manier waarop rekening is gehouden met de opmerkingen van de Raad van State over de verhouding van de verantwoordelijkheid van de exploitanten en de verplichtingen van de afgevaardigde voor de fysieke beveiliging.

Art. 19. 1°)

Er wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 10, 1°), waarin soortgelijke wijzigingen worden aangebracht m.b.t. de afgevaardigde voor de fysieke beveiliging van een nucleaire installatie.

Art. 19. 2°)

Er wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 10, 2°), waarin soortgelijke wijzigingen worden aangebracht m.b.t. de afgevaardigde voor de fysieke beveiliging van een nucleaire installatie.

Art. 19. 3°)

In artikel 7, § 5 wordt een afwijking van de vereiste van het niveau ZEER GEHEIM voor de veiligheidsmachtiging van de afgevaardigde voor de fysieke beveiliging ingevoegd, behalve indien het vervoerbedrijf voor kernmateriaal erkend is om transporten van groep A te verrichten, die desgevallend en na beslissing van het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle, met name betrekking kunnen hebben op kernmateriaal van categorie I waaraan de veiligheidsrang "ZEER GEHEIM - NUC" werd toegekend.

De afwijking is mogelijk, zonder dat er in de formulering voorwaarden voor deze afwijking worden gepreciseerd, uitgaande van het idee dat het enkel een bewegingsvrijheid is die het besluit toestaat aan de exploitant die de afgevaardigde voor de fysieke beveiliging aanwijst. Deze afwijking houdt uiteraard niet in dat de afgevaardigde voor de fysieke beveiliging toegang kan krijgen tot informatie, materiaal, stukken of plaatsen die op het niveau ZEER GEHEIM geclassificeerd zijn, of op het niveau ZEER GEHEIM-NUC gecategoriseerd zijn. Er werd voor gekozen niet af te wijken van de overeenstemming tussen het niveau van de veiligheidsmachtiging en dat van de gecategoriseerde items, vastgesteld bij de artikelen 3 en 4 van het koninklijk besluit van 17 oktober 2011 betreffende de categorisering van het kernmateriaal en de definiëring van veiligheidszones in de nucleaire installaties en de nucleaire vervoerbedrijven.

De bestaansreden voor deze afwijking is de toenemende internationalisering van de nucleaire transportsector, waardoor de bedrijven in deze sector steeds vaker worden geconfronteerd met situaties die worden beheerst door criteria en parameters die niet strikt nationaal zijn. Zo kunnen er gevallen zijn waarin de geschikte persoon voor de functie een buitenlandse veiligheidsmachtiging heeft, maar van een lager niveau dan het niveau ZEER GEHEIM, wat voor vele van onze buitenlandse partners voor privébedrijven vaak ongewoon is.

Art. 20.

In de nieuwe § 5bis van artikel 7 worden de opdrachten van de afgevaardigde voor de fysieke beveiliging omschreven, in navolging van de nieuwe § 5bis van artikel 6 voor de nucleaire installaties; er wordt verwezen naar de toelichting bij deze bepaling.

Art. 21.

Dit artikel behoeft geen bijzondere commentaar.

Art. 22.

Artikel 22 wijzigt het regime voor de evaluatie van het algemeen beveiligingssysteem door de exploitant van het nucleair vervoerbedrijf.

In de eerste plaats voert artikel 7, § 7 de verplichting in om niet enkel het algemeen beveiligingssysteem van het vervoerbedrijf, maar ook de specifieke systemen regelmatig te evalueren en te testen. Het doel is te vermijden dat er genoeg wordt genomen met een te algemene evaluatie die slechts marginaal betrekking zou hebben op de daadwerkelijk ingevoerde nucleaire beveiligingsvoorzieningen.

Anderzijds voorziet de ontwerpbeepaling niet in een jaarlijkse evaluatie van alle specifieke beveiligingssystemen op mechanische en systematische wijze. Het is veeleer de bedoeling het ganse beveiligingssysteem te evalueren, waarvan het essentiële deel wordt gevormd door het algemeen beveiligingssysteem, maar waarvan een meer variabel deel, afhankelijk van de operaties en het tijdstip van hun uitvoering, wordt bepaald door de specifieke beveiligingssystemen. Daarom vraagt de ontwerpbeepaling dat de exploitant geen genoeg neemt met een

evaluatie die enigszins onvolledig zou zijn indien ze enkel betrekking had op het algemeen systeem, en dat hij ook een aantal – daarom niet noodzakelijk alle - specifieke systemen evalueert, voor zover deze een significant deel van het ganse beveiligingssysteem vormen.

Tenslotte zal het evaluatieregime voortaan rekening moeten houden met de interface veiligheid/beveiliging. Het koninklijk besluit van 2 juni 2021 tot wijziging van het koninklijk besluit van 17 oktober 2011 betreffende de fysieke beveiliging van het kernmateriaal en de nucleaire installaties en het koninklijk besluit van 30 november 2011 houdende veiligheidsvoorschriften voor kerninstallaties had deze verplichting immers in verschillende gevallen ingevoerd, maar enkel ten laste van de exploitant van een nucleaire installatie. Het is nuttig gebleken soortgelijke bepalingen vast te stellen voor de exploitant van een nucleair vervoerbedrijf. Een dergelijke verplichting is nu opgenomen in artikel 7, § 7 met betrekking tot de regelmatige evaluaties die door deze exploitant moeten worden uitgevoerd.

Art. 23.

Dit artikel behoeft geen bijzondere commentaar.

Art. 24.

Het nieuw artikel 7 bis bevat de verplichting om te zorgen voor de totstandbrenging, het behoud en de ontwikkeling van een nucleaire beveiligingscultuur, die wordt gedefinieerd door een wijziging van artikel 1. Deze verplichting rust zowel op de exploitant van een nucleaire installatie als op de exploitant van een nucleair vervoerbedrijf.

Art. 25. 1°)

Deze wijziging behoeft geen bijzondere commentaar.

Art. 25. 2°)

In artikel 8, dat gewijd is aan de procedure voor de erkenning van het fysiek beveiligingssysteem van de nucleaire installatie, wordt in § 3 een procedure ingevoerd voor de ontvankelijkheid van het aanvraagdossier. De ervaring heeft geleerd dat de termijnen waarbinnen het Agentschap advies moet uitbrengen, ernstig worden ondermijnd door de tijd die nodig is om een volledig aanvraagdossier samen te stellen.

Art. 25. 3°)

Artikel 8, § 6 wordt zodanig gewijzigd dat de frequentie van de periodieke evaluatie van het fysiek beveiligingssysteem door het Agentschap wordt verhoogd van drie tot vijf jaar; de ervaring heeft uitgewezen dat deze frequentie realistischer is, rekening gehouden met de omvang van de procedure en de tijd die nodig is om de gevraagde correcties uit te voeren.

Er wordt verwezen naar de verduidelijkingen die tijdens het onderzoek van dit artikel door de Raad van State werden gegeven en die in het advies van de Raad van State worden aangehaald; zo wordt uitgelegd dat de wijziging van drie naar vijf jaar geenszins tot doel heeft het beveiligingsniveau of de mate van controle van dit niveau te verlagen, maar integendeel tot doel heeft zich aan het ritme van de evolutie van het fysiek beveiligingssysteem aan te passen, zonder uit het oog te verliezen dat de aangegeven frequentie een minimumfrequentie is.

Art. 25. 4°)

Voorgesteld wordt § 7 van artikel 8 te schrappen; deze paragraaf regelde de procedure voor het beheer van de wijzigingen aan het fysiek beveiligingssysteem die een significante invloed hebben op dat systeem. Deze procedure wordt uitgebreid en opgenomen in het ontwerp-artikel 8bis, dat wordt ingevoegd door artikel 26.

Art. 26.

Er wordt een artikel 8bis ingevoegd om te verduidelijken hoe wijzigingen die de exploitant aan de nucleaire installatie aanbrengt, moeten worden beheerd, voor zover zij een invloed hebben op het fysiek beveiligingssysteem van de installatie.

Onder het vorig regime, dat bij artikel 8, § 7 werd ingesteld, werd enkel rekening gehouden met wijzigingen die een significante invloed hadden op het fysiek beveiligingssysteem. Het lot van andere wijzigingen was niet geregeld, evenmin als de wijze waarop de significante aard van de beoogde wijziging kon worden vastgesteld. Dit lid wordt verplaatst naar het nieuw artikel 8bis en aangevuld.

Het nieuw artikel 8bis bevat enerzijds criteria om te bepalen wat een wijziging is, wat een wijziging met een invloed op het fysiek beveiligingssysteem is en of deze invloed op het fysiek beveiligingssysteem al dan niet significant is. Deze criteria, die mutatis mutandis geïnspireerd zijn op deze die in de regelgeving m.b.t. de veiligheid van nucleaire installaties worden gehanteerd, zijn niet strikt bindend, in die zin dat het aan de afgevaardigde voor de fysieke beveiliging is om de kwestie te beoordelen (zie § 4), onder de uiteindelijke controle van het

Agentschap. Het is aan de afgevaardigde voor de fysieke beveiliging om aan de in de installatie aangebrachte, of voorziene wijzigingen de kwalificatie wijziging, wijziging met een significante invloed op het fysiek beveiligingssysteem, wijziging met een niet-significante invloed op het fysiek beveiligingssysteem, of wijziging zonder invloed op het fysiek beveiligingssysteem toe te kennen.

Anderzijds wordt in de paragrafen 4 tot 6 van artikel *8bis* de te volgen procedure uiteengezet.

Volgens deze procedure moet elke overwogen wijziging worden onderzocht vanuit het oogpunt van de nucleaire beveiliging, zelfs op een zeer snelle en algemene wijze. Zo moet bijvoorbeeld de vervanging van een camera door een andere met dezelfde functionaliteit, vanuit het oogpunt van de nucleaire beveiliging worden onderzocht, ook al gebeurt dit zeer snel. Volgens § 1 is de uitsluiting niet van toepassing, aangezien het een vervanging door een niet-identiek onderdeel betreft en gaat het om een "ontwerp tot wijziging", dat echter onderworpen is aan de beoordeling door de afgevaardigde voor de fysieke beveiliging, die a priori kan oordelen dat het niet om een wijziging gaat. De afgevaardigde voor de fysieke beveiliging moet op de hoogte zijn van dit ontwerp (§ 4) en bepalen of er een invloed is op het fysiek beveiligingssysteem en of die invloed al dan niet significant is. Het is waarschijnlijk -maar niet zeker - dat het ontwerp zou worden geacht geen invloed te hebben. Het is natuurlijk a priori denkbaar dat dergelijke gevallen generiek en zeer snel worden afgehandeld.

Ten slotte wordt het Agentschap door § 7 van het nieuw artikel *8bis* gemachtigd om technische reglementen uit te vaardigen m.b.t. de verschillende beoogde aspecten.

De ontwerptekst werd herzien naar aanleiding van opmerking nr. 8 van de Raad van State.

In de versie van artikelen *8bis*, § 6, en *9bis*, § 6, die aan de Raad van State was voorgelegd, werd het ontwerp tot wijziging met een niet-significante invloed op het fysiek beveiligingssysteem of op het algemeen beveiligingssysteem als aanvaard beschouwd, behalve in geval van een beslissing van het Agentschap "binnen een redelijke en proportionele termijn". De Raad van State bekritiseerde het gebruik van deze procedure van stilzwijgende beslissing en de vanuit het oogpunt van de rechtszekerheid bijzonder onzekere manier waarop de termijn waarna het ontwerp tot wijziging als aanvaard wordt beschouwd, werd bepaald.

Er wordt nu voorgesteld dat het ontwerp tot wijziging met een niet-significante invloed op het fysiek beveiligingssysteem of op het algemeen beveiligingssysteem als aanvaard wordt beschouwd, behalve in geval van een beslissing van het Agentschap binnen een termijn van vijftien dagen, tenzij het specifiek de verlenging van de termijn rechtvaardigt, die redelijk en proportioneel moet blijven, en na overleg met de Exploitant. Bovendien bepaalt de tekst voortaan dat het Agentschap, onverminderd deze regel, een regeling kan vaststellen voor het bepalen van de duur van de termijn voor onderzoek van het ontwerp tot wijziging.

Art. 27. 1°)

In paragraaf 1, eerste lid, van artikel 9, betreffende de erkenningsprocedure voor het algemeen beveiligingssysteem van een nieuw nucleair vervoerbedrijf, wordt voorgesteld om niet langer te verwijzen naar de "vergunning", maar naar de "erkenning" die wordt afgeleverd op grond van de wet van 15 april 1994; door deze wijziging wordt de terminologie in overeenstemming gebracht met deze van het koninklijk besluit van 22 oktober 2017 betreffende het vervoer van gevaarlijke goederen van de klasse 7.

Art. 27. 2°)

Deze wijziging behoeft geen bijzondere commentaar.

Art. 27. 3°)

In navolging van artikel 8, § 3 wordt in artikel 9, dat gewijd is aan de erkenningsprocedure voor het algemeen beveiligingssysteem voor nucleaire vervoerbedrijven, in § 3 een procedure voor de ontvankelijkheid van het aanvraagdossier ingevoerd. De ervaring heeft geleerd dat de termijnen waarbinnen het Agentschap advies moet uitbrengen, ernstig worden ondermijnd door de tijd die nodig is om een volledig aanvraagdossier samen te stellen.

Art. 27, 4°), 5°), 6°)

In navolging van artikel 25, 3°), waarbij artikel 8, § 6, wordt gewijzigd, wijzigt artikel 27, 4°), artikel 9, § 6, in die zin dat de frequentie van de periodieke evaluatie van het algemeen beveiligingssysteem van de nucleaire vervoerbedrijven door het Agentschap wordt verhoogd van drie tot vijf jaar; de ervaring heeft uitgewezen dat deze frequentie realistischer is, gezien de omvang van de procedure en de tijd die nodig is om de gevraagde correcties uit te voeren.

Anderzijds wordt in het ontwerpartikel 9, § 6 de verplichting ingevoerd om de evaluaties door het Agentschap niet enkel te richten op het algemeen beveiligingssysteem van het vervoerbedrijf, maar ook op de specifieke beveiligingsystemen. Het doel is te vermijden dat er genoeg genomen met een te algemene evaluatie die slechts marginaal betrekking zou hebben op de daadwerkelijk ingevoerde nucleaire beveiligingsvoorzieningen.

Tenslotte zal het evaluatieregime voortaan rekening moeten houden met de interface veiligheid/beveiliging. Het koninklijk besluit van 2 juni 2021 tot wijziging van het koninklijk besluit van 17 oktober 2011 betreffende de fysieke beveiliging van het kernmateriaal en de nucleaire installaties en het koninklijk besluit van 30 november 2011 houdende veiligheidsvoorschriften voor kerninstallaties had immers de verplichting ingevoerd om in verschillende gevallen rekening te houden met de interface veiligheid/beveiliging, met name wanneer het Agentschap het fysiek beveiligingssysteem van de nucleaire installatie moet evalueren nadat daarvoor een erkenning werd verkregen. Het is nuttig gebleken soortgelijke bepalingen vast te stellen voor de regelmatige evaluaties door het Agentschap van het algemeen beveiligingssysteem van een nucleair vervoerbedrijf, nadat dit erkend werd; dit is het doel van de voorgestelde wijziging van het ontwerp-artikel 9, § 6.

Art. 27. 7°)

Er wordt voorgesteld § 7 van artikel 9 te schrappen; deze paragraaf regelde de procedure voor het beheer van wijzigingen met een significante invloed op het algemeen beveiligingssysteem. Deze procedure wordt uitgebreid en opgenomen in het ontwerpartikel 9bis, dat wordt ingevoegd door artikel 28.

Art. 28.

Er wordt een artikel 9 bis ingevoegd om te verduidelijken hoe de wijzigingen die door de exploitant aan het nucleair vervoerbedrijf worden aangebracht, moeten worden beheerd voor zover zij een invloed hebben op het algemeen beveiligingssysteem van het bedrijf.

Er wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 26, waardoor een artikel 8 bis wordt ingevoegd.

Art. 29.

Dit artikel behoeft geen bijzondere commentaar.

Art. 30.

Door artikel 30 wordt een artikel 14bis ingevoegd. Dit artikel, dat de exploitant van een nucleaire installatie verplicht nuttige informatie te verstrekken aan de interventiediensten in geval van een agressie, maakt deel uit van het geheel aan nieuwe "responsbepalingen". Er wordt hierbij verwezen naar het algemene gedeelte van dit verslag over de verbetering van de interventievoorzieningen en de samenwerking met de politiediensten.

Art. 31.

Artikel 31 regelt specifiek de inwerkingtreding en het toepassingsgebied in de tijd van de bepalingen van dit besluit die het nieuwe regime vormen voor het beheer van wijzigingen die de exploitant aan de nucleaire installatie of het nucleair vervoerbedrijf aanbrengt.

Aangezien het gaat om bepalingen waarin voorzieningen en procedures zijn vastgelegd waarover de exploitanten naar behoren zijn geïnformeerd en aangezien uitstel van de toepassing van het nieuw regime tot gevolg zou kunnen hebben dat wijzigingsontwerpen met een aanzienlijke omvang en duur nog jaren en tot de voltooiing ervan onder de oude procedure zouden blijven vallen, leek het wenselijker om vast te stellen dat deze bepalingen vanaf de inwerkingtreding van het besluit van toepassing zijn op alle wijzigingsprocedures, maar, om niet terug te komen op de verworven rechten van de exploitanten, met uitzondering van die welke door het Agentschap zijn goedgekeurd in het kader van de vorige regel, bepaald in artikelen 8, § 7, et 9, § 7, zoals die van toepassing waren voor deze inwerkingtreding. Het ontwerp werd op dit punt gewijzigd om de door de Raad van State voorgestelde alternatieve formulering te volgen.

Art. 32.

Artikel 32 regelt de inwerkingtreding van het besluit.

Het bepaalt in het bijzonder dat artikel 13 zes maanden na de bekendmaking van het besluit in het *Belgisch Staatsblad* in werking treedt. De bedoeling is als volgt:

aangezien artikel 13 de exploitant verplicht de politie te vragen om oefeningen te organiseren, of om deel te nemen aan de jaarlijkse of halfjaarlijkse oefeningen die hij organiseert, is het mogelijk dat het tijdstip waarop de exploitant verplicht is zijn oefeningen te organiseren, valt in een periode die zeer dicht bij de algemene inwerkingtreding van

het besluit ligt. De tijd kan dan veel te kort zijn om de daadwerkelijke deelname van de politie aan deze oefeningen te vragen en te verkrijgen. Dit is de reden voor de uitgestelde inwerkingtreding van deze bepaling.

Art. 33.

Dit artikel behoeft geen bijzondere commentaar.

Ik heb de eer te zijn,

Sire,
van Uwe Majesteit,
de zeer eerbiedige
en zeer getrouwe dienaar,

De Minister van Binnenlandse Zaken, Institutionele Hervormingen
en Democratische Vernieuwing,

A. VERLINDEN
